

Slaugytojų kompetencijų plėtra: ar esame tam pasirengę?

Prof. Aurelija Blaževičienė,
Slaugos ir rūpybos katedra, LSMU

PRAKTIKINĖ MOKLSINĖ KONFERENCIJA
„INSULTAS SLAUGYTOJŲ PRAKTIKOJE “

Spalio 18 – 19, 2019, Bačkonys

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

Slaugytojai sprendimus priima :

Skubios medicinos pagalboje - kas 10 minučių

Intensyvi terapija ir reanimacija – kas 30 sekundžių

(Bucknall, 2000)

PSP – 10 sprendimų per dieną (McCaughan ir kt., 2005)

Sprendimų poveikis (UK NHS)

12 proc. pacientų patiria nepageidaujamas reakcijas

34 proc. būna labai rimti pažeidimai

8 proc. baigiasi mirtimi

850 000 nepageidaujami reiškiniai per metus

1 bilijonas dolerių išlaidų (Vincent et al., 2001)

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

Slaugytojo vaidmuo teikiant priežiūrą

(Clinical Guidelines for Stroke Management, Australija)

Slaugytojai yra gyvybiškai svarbūs daugiadisciplininės insulto priežiūros komandos nariai;

Greitas paciento būklės įvertinimas ir ankstyva intervencija (pvz. trombolizė; aspirinas);

Įprastinis būklės stebėjimas ir reagavimas į pokyčius (pvz. AKS; temperatūros ir gliukozės kiekio kontrolė);

Ankstyvos/savalaikės patikros užtikrinimas ir būklės įvertinimas prieš paskiriant maistą, skysčius, medikamentus;

Gyvenimo būdo korekcija ir koordinavimas;

Bendradarbiavimas su kitais komandos nariais, siekiant maksimaliai padidinti aktyvią intervenciją

Expanding the role of the stroke nurse: a pragmatic clinical trial

Christopher Burton DPhil PGCertHE BN RGN

Research Fellow, Department of Nursing, University of Central Lancashire, Preston, UK

Bernard Gibbon PhD MSc DipN DipANS RMN RGN

Head of Department, Department of Nursing, University of Central Lancashire, Preston, UK

Insulto slaugytojų priežiūros poveikis pacientų sveikatai po hospitalizacijos:

- Pagerėjo pacientų bendras suvokimas apie sveikatą per paskutinius 12 mėnesių;
- Sumažėjo neigiamos emocijos;
- Pagerėjo suvokimas apie socialinę izoliaciją;
- Sumažėjo krūvis neformaliems slaugytojams per paskutinius 3 mėnesius;
- Sumažėjo fizinė priklausomybė nuo 3 iki 12 mėnesių.

PSO

Pasaulio sveikatos organizacija slaugytojų kompetencijų bei funkcijų plėtrai skiria didelį dėmesį, o Tarptautinė slaugytojų taryba (angl. *International Council of Nurses*) akcentuoja būtinybę slaugos praktikai reaguoti į besikeičiančius sveikatos priežiūros sistemos poreikius ir technologinius pasiekimus.

Išplėstinės slaugos praktikos slaugytojai pasižymi savybėmis, kurios slaugos praktiką kilsteli į lygmenį, kuris tenkintų šiuolaikinę sveikatos priežiūros sistemą ir jai keliamus iššūkius:

- profesinis savarankiškumas;
- mokslo įrodymais pagrįstos slaugos taikymas kasdienėje veikloje;
- lyderystė ir gebėjimas taikyti naujas technologijas teikiant sveikatos priežiūros paslaugas;
- gebėjimas identifikuoti skirtumus tarp slaugos ir medicininės priežiūros;
- gebėjimas mokyti ir konsultuoti pacientus;
- kritinis mąstymas.

Europos ir kitų šalių patirtis įgyvendinant išplėstinę slaugos praktiką

Priežastys, paskatinusios diegti išplėstinę slaugos praktiką:

- sveikatos priežiūros specialistų trūkumas;
- sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo (ypatingai kaimiškose vietovėse) pagerinimas;
- poreikis geriau reaguoti į kintančius pacientų poreikius bei užtikrinti kokybišką testinę priežiūrą;
- išaugę sveikatos apsaugos kaštai;
- slaugytojų išsilavinimo lygio kilimas;
- slaugytojų karjeros galimybių praplėtimas, sumažinant emigraciją.

Šalys, kuriose įdiegta išplėstinė slaugos praktika, pateikia šios praktikos efektyvumo įrodymus :

- pagerėję pacientų priežiūros rodikliai (sveikatos ir funkcinė būklė, gyvenimo kokybė) bei pasitenkinimas sveikatos priežiūra;
- išlaidų efektyvumas;
- sumažėjęs stacionarizavimų ir apsilankymų priėmimo skyriuose skaičius bei trumpesnis stacionarizavimo laikas;
- retesnis pakartotinių stacionarizavimų dėl širdies nepakankamumo skaičius, mažesnis šlapimo takų infekcijų, odos pažeidimų ir pneumonijos atvejų skaičius;
- įrodymais pagrįstos priežiūros diegimas į praktiką;
- geresnis pacientų gebėjimas laikytis sveikatinimo nuorodų.

Kas nuveikta ?

1. Patvirtintos **Išplėstinės slaugos gairės** - *LR SAM 2014 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-766*
2. Patvirtinta **Išplėstinės praktikos slaugytojo medicinos norma** *MN 160:2017*
3. **Išplėstinės praktikos slaugyto profesija** įtraukta į reglamentuojamų profesijų sąrašą – *LR Ūkio ministras 2016 m. gegužės 9 d. Nr. 4-350 Vilnius*

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

Išplėstinės slaugos praktikos magistrantūros programa – LSMU

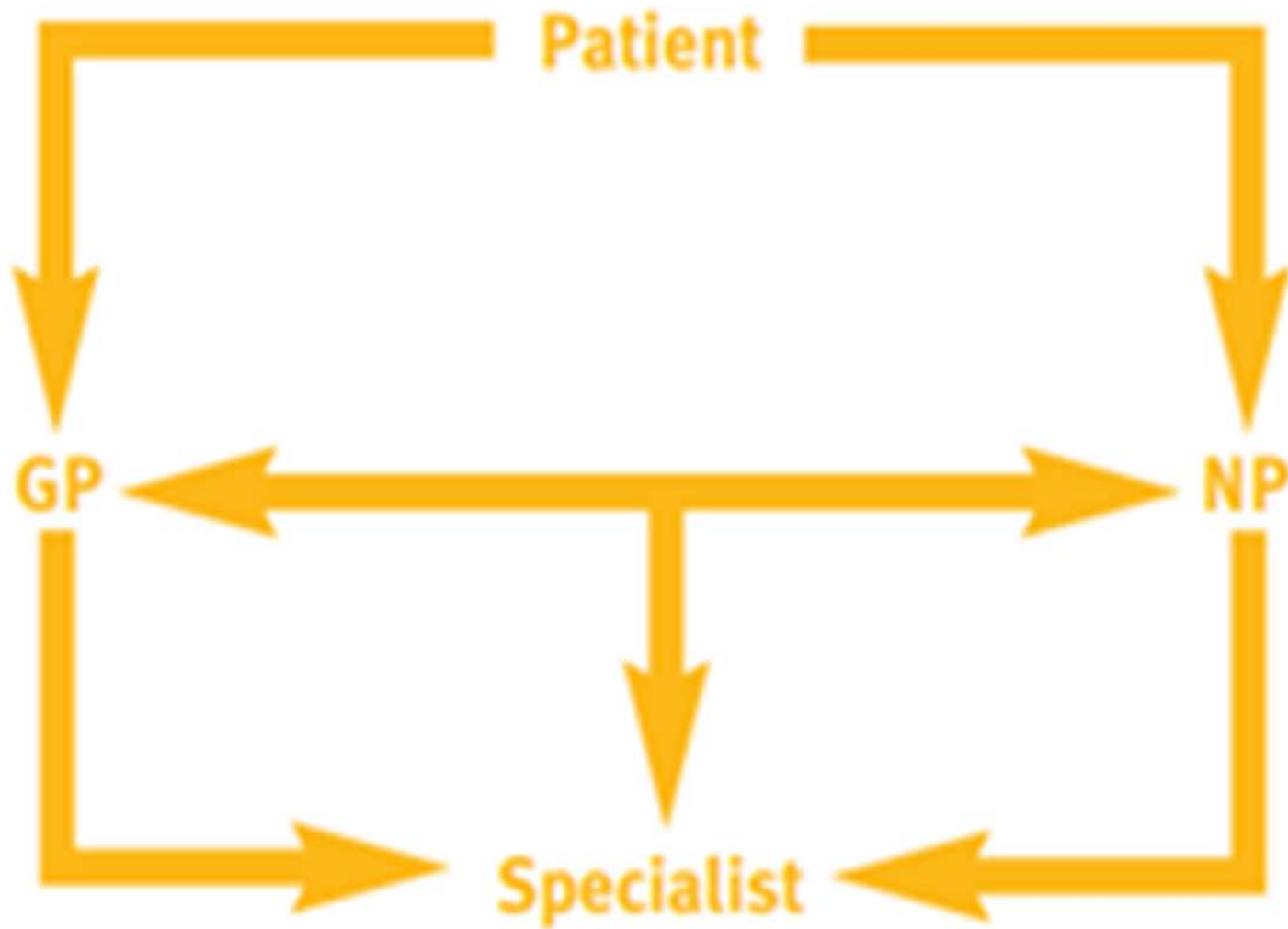
Slaugos ir rūpybos katedroje parengta - 2015 m.

VU – 2019 m.

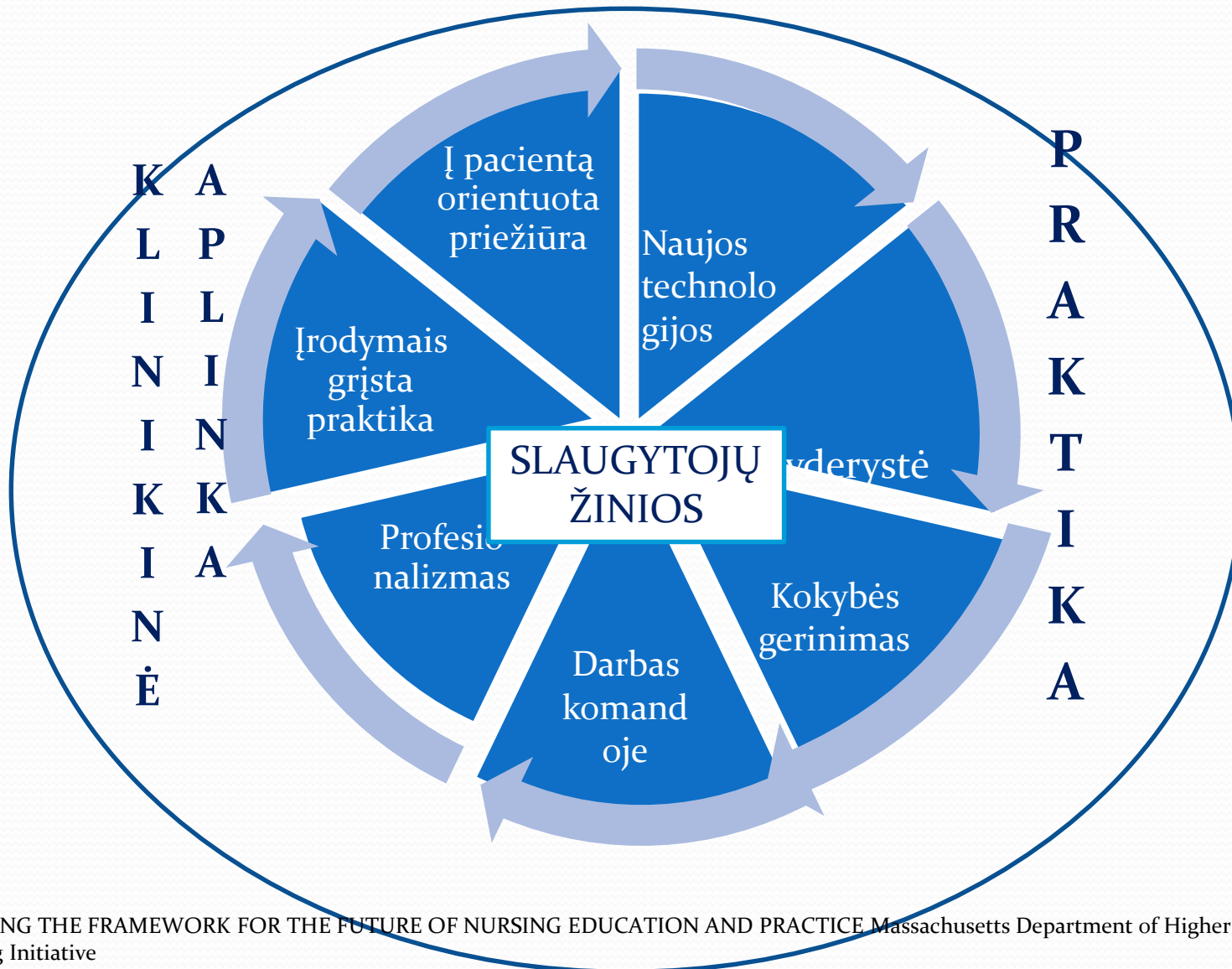
Išplėstinės slaugos praktikos programos šakos:

- *Išplėstinė slaugos praktika priminėje priežiūroje*
- *Išplėstinė slaugos praktika anestezijoje ir intensyvioje terapijoje*
- *Išplėstinė slaugos praktika skubioje medicinoje*

Nuo 2018 07 01 dienos pradeda veikti postai/darbo vietos, skirtos Išplėstinės slaugos praktikos absolventams pagal MN numatytas kompetencijas.

Ateities kompetencijos

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

**Pažanga – ne atsitiktinumai, o
būtinybė.**

H. Spenseri

www.lsmu.lt